

**124η Συνάντηση
Μετα-Ψυχολογίας
Βασίλειος Μαούτσος**

3/5/11

Μεταψυχολογικό Σεμινάριο

«Ελληνικό Ινστιτούτο Κλασικής Ψυχανάλυσης»

‘The Occurrence in Dreams of Material from Fairy Tales’

Freud, S. Τόμος XII (1913)

Σε αυτό το σχετικά σύντομο κείμενο ο Φρόυντ για άλλη μια φορά ασχολείται με το θέμα των ονείρων σε ένα επίπεδο μεταψυχολογικά αρκετά προχωρημένο όσον αφορά το μήνυμα το οποίον θέλει να περάσει στον αναγνώστη.

Εν προκειμένω, ο Φρόυντ αναφέρεται σε δυο όνειρα ασθενών του και μάλιστα το ένα εξ αυτών δεν είναι άλλο από το του ‘Λυκάνθρωπου’. Θα πρέπει, για άλλη μια φορά, να τονίσουμε ότι δεν υπάρχει λόγος στην παρούσα περίπτωση να ασχοληθούμε με τα όνειρα ή με τα δύο αντίστοιχα παραμύθια καθ’ αυτά που αναφέρει ο Φρόυντ. Ο αναγνώστης καλό θα είναι να διαβάσει το πρωτότυπο.

Θα σχολιάσουμε το κεντρικό μήνυμα αυτού του κειμένου το οποίον δεν είναι άλλο από το ότι το όνειρο ή ο μύθος βρίσκονται διάσπαρτα μέσα σ’ αυτήν την ίδια την ζωή. Το όνειρο εμπεριέχει τον μύθο και ο μύθος εμπεριέχει το όνειρο. Κατά συνέπεια δεν θα ήταν υπερβολή να συνάγουμε ότι μεταξύ των δυο ακραίων αυτών καταστάσεων, του ύπνου και της εγρήγορσης, βρίσκεται ένας απέραντος αριθμός πιθανοτήτων ο οποίος συνιστά αυτή την ίδια την ζωή που εμπεριέχει συμβιβαστικές συγκυρίες είτε ονείρων είτε μύθων. Η συμπύκνωση και η μετάθεση που χαρακτηρίζουν τα όνειρα και τους μύθους βρίσκονται σε άλλοτε άλλο βαθμό σε κάθε ανθρώπινη κατάσταση. Στην περίπτωση του μύθου του ‘Ρουμπεστίλκιν’ μπορούμε να δούμε τις ακραίες μορφές του Οιδιποδείου συμπλέγματος και όχι μόνον: η κακία, ο φθόνος, η γυναικεία σεξουαλικότητα και προκλητικότητα, ο ανδρικός ευνουχισμός, η ενοχή και τέλος η πλέον χαρακτηριστική έκφραση της σχιζοειδικότητας και μάλιστα όταν αυτή λαμβάνει σωματικό χαρακτήρα, είναι άκρως διδακτικά στοιχεία συσχετισμού ζωής, ονείρου και μύθου. Το ίδιο ισχύει και για το όνειρο του ‘Λυκάνθρωπου’ όπως και για τον μύθο της ‘Κοκκινοσκουφίτσας’ όπου ο ευνουχισμός και η Οιδιποδιακότητα εν γένει εκφράζονται στις πλέον ακραίες τους φάσεις.

Ο Φρόυντ το 1913 συνεχίζει να ασχολείται με την ερμηνεία των ονείρων σε συνάρτηση με άλλες παραμέτρους όπως η μυθολογία στην παρούσα περίπτωση. Υπ’ αυτήν την έννοια επιχειρεί να καταστήσει τον αναγνώστη και τον μελετητή της ψυχανάλυσης πλήρως ενήμερο του γεγονότος ότι το όνειρο στην πραγματική ζωή όπως και ο μύθος είναι πολύ περισσότερο παρόντα απ’ ότι εκ πρώτης όψεως θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε.